

Przednówek w Polanach

Nagrody rozdane!

Jak co roku podczas „Przednówka w Polanach” ma miejsce uroczystość wręczenia Nagród Wójta Gminy Kościelisko za całokształt działalności z zakresu rozwoju, upowszechniania i promocji kultury.

W tym roku nagroda ta przypadła w udziale dwóm stowarzyszeniom – działającemu od zaledwie 5 lat Kołu Gospodyń Wiejskich w Kościelisku i Związkowi Podhalan oddział w Dzianiszu.

Członkinie koła prężnie pracują promując naszą gminę i kulturę podhalańską na całym świecie, co jest

możliwe dzięki ich charyzmie i pomysłowości. Z kolei od 93 lat Związek Podhalan oddział w Dzianiszu czynnie uczestniczący w życiu społecznym i kulturalnym Dzianisza – miejscowości, która w tym roku świętuje 400-lecie swojego istnienia.

Podczas tegorocznego „Przednówka” nagrody wręczył także Za-

rzęd Związku Podhalan w Kościelisku. Uhonorował on dyplomem „Zasłużony dla Związku Podhalan w Kościelisku” panie, które przez lata poświęcały swój czas pracując dla oddziału i szeroko pojętej „kultury regionalnej”. Są nimi: Anna Nęcza Kubiniec, Zofia Łukaszczyk i Małgorzata Karpel. MKB

Kultura

Mobilizacja i praca dla Dzianisza

W dniach 20-21 lipca świętować będziemy jubileusz 400-lecia istnienia Dzianisza. Jego życie kulturalne i społeczne od 93 lat stymuluje działalność Związku Podhalan oddział w Dzianiszu. Związek aktywnie współpracuje z innymi oddziałami, a także instytucjami samorządowymi organizując imprezy kulturalne – „Majówkę”, „Wykopki”, „Muzykanckie

Posiady”. Mobilizuje mieszkańców do pracy na rzecz miejscowej społeczności. Tak powstał parking przed kościołem, tak też powstał kolejny tom genealogii rodów góralskich Marii i Józefa Krzeptowskich Jasinek – „Genealogia Dzianisza”.

O historii Związku czytaj na str. 8-9

Mateusz Nęcza-Kubiniec

Ambasador Kultury Tradycyjnej

W maju 2019 r. podczas odbywającej się na Zamku Królewskim w Warszawie uroczystości wręczenia Nagród im. Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej” po raz piąty wręczony został dyplom dla „Ambasadora Kultury Tradycyjnej” przyznawany przedstawicielowi samorządu, który w ostatnim roku w szczególny sposób dbał o rozwój kultury tradycyjnej w swoim regionie.

W tym roku dyplom ten otrzymał sołtys Kościeliska, radny Mateusz Nęcza-Kubiniec, któremu serdecznie gratulujemy tak prestiżowego wyróżnienia.

Koncert na zakończenia lata

Nie przegap!

Jeden z najciekawszych zespołów na polskiej scenie alternatywno-popowej – Sorry Boys – wystąpi 24 sierpnia w Kościelisku. Koncert odbędzie się na Scenie Plenerowej na Chotarzu. Wstęp wolny. Od początku działalności trzon grupy stanowią: charyzmatyczna wokalistka, kompozytorka i autorka tekstów – Bela Komoszyńska oraz Tomasz Dąbrowski i Piotr Blak.

Radni zdecydowali

Kodeks reklamowy – najpierw u nas

Gmina Kościelisko jako pierwsza gmina wiejska w Małopolsce, uchwaliła tzw. „Kodeks reklamowy”. Podjęta 23 maja uchwała określa zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane.

czytaj str. 4

OSP Dzianisz Górny

Samochód na służbie

Kolejna jednostka OSP w gminie Kościelisko wzbogaciła się o nowy samochód strażacki. Tym razem ciężki wóz ratowniczo-gaśniczy marki Scania P450xt z napędem 4x4 i silnikiem o mocy całkowitej 450 KM trafił do OSP Dzianisz Górny.

czytaj str. 7

W Urzędzie Gminy

Młodzieżowa Rada Gminy Kościelisko wybrana

15 maja we wszystkich szkołach gminy Kościelisko miały miejsce wybory do Młodzieżowej Rady Gminy.

W wyborach mogli brać udział uczniowie z klas 6-8 szkoły podstawowej i z 3 klasy gimnazjum.

Oto skład nowej Rady:

Szkoła w Dzianiszu: Małgorzata Frączek, Marek Gruszka, Sabina Gruszka, Maria Zarycka

Szkoła w Witowie: Klemens Papierz, Marzena Słodczyka, Wiktoria Pawlikowska

Szkoła w Kościelisku: Łukasz Kołodziej, Wiktoria Krupa, Maria Krzeptowska, Szymon Krzeptowski-Jasinek, Aleksandra Nęcza-Chotarska,

Michał Michalik, Lidia Staszal, Jan Watycha.

Na pierwszym posiedzeniu nowo wybranej Rady przeprowadzono wybory na przewodniczącego i wiceprzewodniczącego oraz na sekretarza

Rady. Przewodniczącym został Łukasz Kołodziej, zastępcą przewodniczącego Lidia Staszal, a sekretarzem Maria Krzeptowska.

Przypominamy, że to już trzecia kadencja Młodzieżowej Rady w Gminie Kościelisko. Rada pełni rolę reprezentacji młodzieży na terenie gminy i ma na celu uwrażliwianie władz samorządowych na potrzeby młodych mieszkańców oraz wyrażanie opinii o działaniach organów samorządu terytorialnego w zakresie dotyczącym młodzieży.

MKI

Z życia RADY

Najważniejsze posiedzenia i uchwały Rady Gminy Kościelisko na sesjach od 20 marca 2019 r.

Sesja IV – 20.03.2019

- ❖ w sprawie określenia kryteriów naboru do gminnych przedszkoli w drugim etapie postępowania rekrutacyjnego oraz dokumentów niezbędnych do potwierdzenia tych kryteriów
- ❖ w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w roku 2019
- ❖ w sprawie zmiany uchwały dotyczącej wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych na terenie Gminy Kościelisko
- ❖ w sprawie powołania Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kościelisku
- ❖ w sprawie zmiany uchwały dotyczącej wyznaczenia przedstawicieli reprezentujących Gminę Kościelisko w Stowarzyszeniu Lokalnej Organizacji Turystycznej Gminy Kościelisko
- ❖ w sprawie zmiany stanu osobowego Komisji skarg, wniosków i petycji

Sesja V – 4.04.2019

- ❖ w sprawie zmiany uchwały dotyczącej statutu sołectw Gminy Kościelisko
- ❖ w sprawie zmiany statutu Młodzieżowej Rady Gminy
- ❖ w sprawie diet i kosztów podróży radnych Rady Gminy Kościelisko
- ❖ w sprawie powołania komisji konkursowej w celu przeprowadzenia konkursu na kierownika Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kościelisku
- ❖ w sprawie uzgodnienia projektu uchwały Sejmiku Województwa Małopolskiego w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

Sesja VI – 23.05.2019

- ❖ w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego SP ZOZ za rok 2018
- ❖ w sprawie ustalenia dopłaty do taryfy za zbiorowe odprowadzanie ścieków
- ❖ w sprawie zaciągnięcia pożyczki na realizację zadania pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Witów w Gminie Kościelisko, etap II, cz. 2”
- ❖ w sprawie rozwiązania porozumienia z Gminą Poronin ws. Utworzenia wspólnej Straży Gminnej
- ❖ w sprawie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń na terenie Gminy Kościelisko (KODEKS REKLAMOWY)
- ❖ w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzeni dla obszaru północnej i centralnej części obszaru wsi Witów w Gminie Kościelisko, dla obszaru położonego w miejscowości Witów w rejonie zwanym „Ogrody”
- ❖ w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzeni dla obszaru północnej i centralnej części obszaru wsi Witów w gminie Kościelisko, dla obszaru położonego między drogą wojewódzką nr 958, a Potokiem Czarny Dunajec w miejscowości Witów, w rejonie zwanym „Przy termach”
- ❖ w sprawie uchwalenia zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kościelisko oraz wprowadzenia ujednoliconego Studium wynikającego ze zmiany

Sesja VII – 18.06.2019

- ❖ w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Kościelisko, pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze
- ❖ w sprawie uchwalenia wotum zaufania dla Wójta Gminy Kościelisko
- ❖ w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy za 2018 rok
- ❖ w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Kościelisko absolutorium za rok 2018

MKI

Rankingi

Skarbnik nagrodzona

W dniach 23-24 maja w Gdyni odbył się ogólnopolski kongres Perły Samorządu. Podczas kongresu wręczone zostały także wyróżnienia w rankingach Dziennika Gazety Prawnej:

Skarbnik gminy Kościelisko Stanisława Czubernat zajęła II miejsce w plebiscycie na najlepszego skarbnika w gminach powyżej 5 tys. mieszkańców. Wyróżnienie to jest tym bardziej godne uznania, że na kluczową rolę skarbnika w każdej gminie składa się zarówno umiejętność stosowania skomplikowa-

nych i często niejednoznacznych przepisów prawa, jak i wysokie kompetencje w zarządzaniu zespołem finansowo-księgowym, a także otwartość na nowe projekty i kreatywność. MKI

Sport

Nagrody za wyniki

Wójt Gminy Kościelisko przyznał nagrody oraz stypendia sportowe na rok 2019/2020. Stypendia przyznawane są

co roku osobom szczególnie uzdolnionym sportowo, osiągającym wyniki w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym.

W tegorocznej edycji komisja rozdysonowała budżet o wartości 50 tys. zł. Stypendia otrzymali: Joanna Jankieła, Anna Nęcza-Kubiniec, Klaudia Topór, Tadeusz Nęcza-Kubiniec, Robert Bugara, Mikołaj Rydzewski, Kacper Stosel, Kamila Gąsienica, Mateusz Chowaniak oraz Kamil Barnowski.

Podobnie jak w ubiegłych latach, wójt przyznał również nagrody za wysokie wyniki sportowe. Dostali je: Sebastian Bryja, Karolina Pitoń, Andrzej Nęcza-Kubiniec, Wojciech Skorusa oraz Marcin Sz wajnos.

Nagrodę za całokształt działalności sportowej otrzymał Michał Kłusak.

Nowiny GMINY KOŚCIELISKO

Redakcja: Joanna Korta, Regina Korczak-Watycha, Małgorzata Karpiel-Bzdyk, Stanisława Czubernat, Mariusz Koperski, Anna Zadziorko, Gminny Ośrodek Kultury Regionalnej w Kościelisku

DTP: Ryszard Wachel

Zdjęcia: Kronos Media

Gminny Ośrodek Kultury Regionalnej w Kościelisku, Centrum Tradycji i Turystyki

Adres do korespondencji:

Urząd Gminy Kościelisko
ul. Strzelców Podhalańskich 44, 34-511 Kościelisko

Współpraca: Media Kolorowe

Świętowaliśmy Dni Otwarte Funduszy Europejskich

15 lat w Unii Europejskiej!

W dniach 10 i 11 maja z okazji 15-lecia członkostwa Polski w Unii Europejskiej w gminie Kościelisko odbyły się Dni Otwarte Funduszy Europejskich.

Była to okazja do zaprezentowania zakończonych inwestycji, które zostały zrealizowane w ostatnich latach właśnie za pozyskane przez gminę fundusze europejskie, i które służą społeczności naszej gminy.

10 maja w budynku wielofunkcyjnym w Dzianiszu podsumowała swoją działalność placówka wsparcia dziennego w Dzianiszu. W programie była wystawa prac plastycznych dzieci pn. „Fundusze Europejskie w Gminie Kościelisko”, prezentacja efektów pracy placówki w pierwszym roku jej działalności oraz występy artystyczne dzieci uczestniczących w zajęciach organizowanych przez placówkę.

W tym samym budynku chwilę potem miało miejsce otwarcie Gminnej Biblioteki Publicznej w Dzianiszu. Uroczyste otwarcie instytucji zostało uświetnione wykładem prof. Anny Mlekodaj pt. „Rola bibliotek w środowisku wiejskim” oraz kolejną edycją „Zaczytanych piątków” – czyli czytania książek dla dzieci przez znane osoby. Tym razem opowiadania napisane w gwarze czytali Józef Pitoń (swoje własne) i Anna Bąk.

W tym samym czasie trwał w przedszkolach publicznych w Dzianiszu i Kościelisku dzień otwarty, podczas którego zainteresowani rodzice mogli obejrzeć pomieszczenia przedszkoli oraz zapoznać się z rozkładem zajęć.

Natomiast 11 maja rozpoczął się od warsztatów dla dzieci w Centrum Tra-

dykcji i Turystyki w Kościelisku pod hasłem „Baw się z nami”. W programie bezpłatne zajęcia z Fabryką Talentów, w tym warsztaty plastyczne: malowanie i wyklejanie, oraz ruchowe przy muzyce dla dzieci w wieku od 3 do 7 lat. Od godz. 10.00 trwała także gra terenowa „Znajdź efekty wdrażania funduszy europejskich w gminie Kościelisko”. Gra skierowana była do dzieci powyżej 10 lat, młodzieży i rodzin. Po zakończeniu zabawy uczestnicy odebrali nagrody i upominki.

Zwienieczeniem Dni Otwartych Funduszy Europejskich był wielki piknik rodzinny z Placówką Wsparcia Dziennego w Kościelisku, który odbył się na placu obok remizy OSP w Kościelisku. W programie były zajęcia i konkursy z animatorami, pokaz sprzętu strażackiego, zabawa na ścianie wspinaczkowej oraz pogadanka z policjantami oraz pracownikami Tatrzańskiego Parku Narodowego. Nie obyło się także bez grilla i poczęstunku. A wszystko to przy pięknej majowej pogodzie. MKi

Trzy pytania do

**STANISŁAW CZUBERNAT,
SKARBNIKA GMINY
KOŚCIELISKO**

1. Jak duże wsparcie przez 15 lat członkostwa Polski w UE trafiło do gminy Kościelisko?

W ciągu ostatnich 10 lat gmina Kościelisko otrzymała wsparcie finansowe ze środków unijnych w wysokości ponad 43 mln zł. Dochody własne gminy kształtują się na poziomie od 10-13 milionów rocznie. Zatem potrzebne by były 4 dodatkowe budżety gminy, aby można było sfinansować w całości zadania zrealizowane z udziałem środków unijnych. Z dochodów własnych gminy finansowane są również zadania bieżące, takie jak utrzymanie przedszkoli, dróg publicznych, straży pożarnych, pomocy społecznej, działalność kulturalna etc., zatem na inwestycje przeznaczamy co roku kwotę około 3 mln zł. Potrzeba by było 14 rocznych budżetów inwestycyjnych gminy na pokrycie w całości tych zadań, na które otrzymano wsparcie ze środków unijnych.

2. Jakie były największe inwestycje zrealizowane dzięki wsparciu EU?

W latach 2009-2015 była budowa magistrali wodociągowej Kirowa Woda oraz montaż instalacji solarnych w indywidualnych gospodarstwach domowych. Wartość tych dwóch zadań przekroczyła kwotę 12,6 mln zł, a wartość wsparcia unijnego przekroczyła kwotę 7,5 mln zł. W obecnej perspektywie finansowej największe wsparcie otrzymano na zadanie budowy budynku wielofunkcyjnego w Dzianiszu oraz przebudowę stadionu biathlonowego w Kirach. Wartość tylko tych dwóch zadań sięgnęła kwoty 15,5 mln zł, a wartość otrzymanego wsparcia to kwota prawie 12 mln zł. Wśród zadań społecznych zrealizowanych ze środków unijnych na pierwszy plan wysuwa się zadanie związane z prowadzeniem placówki wsparcia dziennego w Kościelisku, na które w latach 2018-2020 otrzymano wsparcie unijne w wysokości 4 mln zł.

3. Samorządy w różny sposób podchodzą do zadłużania się na potrzeby wkładu własnego do dofinansowanych inwestycji. Jakie podejście mają władze gminy Kościelisko?

Zadania zrealizowane z udziałem środków unijnych są zadaniami ważnymi dla gminy i jej mieszkańców, bez względu na to, czy gmina otrzymałaby wsparcie finansowe, czy też nie i tak większość musiałaby być zrealizowana. Dlatego też wydaje się naturalnym, że chcąc zrealizować ważne dla mieszkańców zadania inwestycyjne gmina musi się zadłużać - w przeciwnym razie proces inwestycyjny trwałby długo, a mieszkańcy latami musieliby czekać na zakończenie ważnych dla nich inwestycji. Obecne zadłużenie gminy kształtuje się na poziomie około 9 mln zł i stanowi około 20% rocznego budżetu gminy. Spłata zadłużenia planowana jest w taki sposób, aby corocznie poza spłatą zadłużenia można było przeznaczyć pewną pulę środków własnych na inwestycje. Póki co jest to poziom bezpieczny zapewniający stabilność finansową gminy i umożliwiający jej rozwój w dłuższej perspektywie finansowej. Zaciąganie kredytów nie jest czymś złym pod warunkiem, że środki z finansowania dłużnego przeznacza się na inwestycje i rozwój gminy, a nie na działalność bieżącą. Należy też zawsze pamiętać, że każdy zaciągnięty kredyt trzeba będzie kiedyś spłacić. not. jk

Notatki (z) sekretarzyka

Unia Europejska, czyli (długi) pokój temu domowi

Nasze 15 lat w Unii to już szmat czasu, choć z drugiej strony tak niewiele w porównaniu z okresem 100 lat, które minęły od odzyskania niepodległości przez Rzeczypospolitą. Z pewnością to jednak ważna cezura w naszej najnowszej historii i warto mieć ją na uwadze oceniając obecną polską rzeczywistość. Trudno wyobrazić sobie choćby wymiar postępu w materialnym rozwoju kraju, który z tego wyniknął, te wszystkie mniejsze lub większe inwestycje w drogi, budynki użyteczności publicznej, czy ich wyposażenie. A to przecież było także mnóstwo tzw. „projektów miękkich”, czyli wsparcie dla inicjatyw, dopłat, działań prospołecznych, badań, szkoleń, itp.

Tak czy inaczej bilans rysuje się zdecydowanie pozytywnie – finansowo to ok. 147,6 mld euro pozyskanych od UE wobec 48,4 mld euro wpłaconych do unijnej kasy (dane z 31 marca 2018 r.). Więc jest się z czego cieszyć.

Mamy na to przykład również w naszej gminie, a jakże, dlatego wykorzystaliśmy ogólnopolską inicjatywę Dni Otwarte Funduszy Europejskich, żeby to właśnie uczynić – pokazać namacalnie, co takiego dzięki unijnym pieniądzom udało się zrobić. Pochwaliliśmy się więc dwoma budynkami wielofunkcyjnymi, tym w Kościelisku, gdzie mieści się między innymi Centrum Informacji Turystycznej oraz działają Fabryka Talentów, a także tym w Dzianiszu, w którym działają już przedszkole, biblioteka i duża sala widowiskowa, a zaraz zaczął funkcjonować ośrodek zdrowia i apteka. Dumą naszej gminy jest także duży projekt społeczny, dzienna placówka wsparcia, czyli świetlica terapeutyczna działająca w Kościelisku w remizie OSP (została w tym celu odnowiona i przystosowana) i właśnie w budynku wielofunkcyjnym w Dzianiszu.

Można by jeszcze długo wymieniać i wszystko to piękne, ale myślę, że za-

pominamy o najważniejszym. Początki Unii to przecież przede wszystkim nowy pomysł na pokój w Europie wstrząśniętej katastrofą II wojny światowej i Holocaustem. Pomysł, że właśnie wspólnota interesów i demokratycznych idei ponad skrajnymi nacjonalizmami jest w stanie zapobiec następnej wojnie.

Tak właśnie było, a dziś nie myślimy o tym, bo w czasach pokoju, zwłaszcza takich długich, o wojnie się zapomina. Staje się dla nas kartą w historii, elementem tożsamości, ale przestaje być realna. Tymczasem ani wojna, ani pokój nie są tylko kategoriami politycznymi i historycznymi, lecz jak najbardziej ludzkimi, wystarczy obejrzeć wiadomości z regionów świata, które mają w tej kwestii mniej szczęścia niż my.

Więc świętując nasze 15 lat w Unii, cieszymy się także z tego: z pokoju w Europie, w Polsce i w naszej pięknej gminie też. MKi

Radni zdecydowali

Kodeks reklamowy – najpierw u nas

Gmina Kościelisko jako pierwsza gmina wiejska w Małopolsce, uchwaliła tzw. „Kodeks reklamowy”. Podjęta 23 maja uchwała określa zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane.

Uchwała ma na celu uporządkowanie chaosu reklamowego i utrzymanie w harmonii estetyki gminy, która z racji swego położenia i turystycznego charakteru, powinna w szczególny sposób dbać o to, jak jest postrzegana przez odwiedzających ją licznie gości.

Ustalenia kodeksu reklamowego

Ustalenia kodeksu dotyczą całej gminy, która podzielona została na 3 rodzaje terenów: zabudowy, leśne i otwarte.

W szczególnie cennych widokowo obszarach, na terenach niezabudowanych (leśnych i otwartych) sytuowanie reklam i urządzeń reklamowych jest zabronione. W tych miejscach dopuszczalne są tylko reklamy wyłącznie na okres 30 dni, banery reklamowe i pneumatyczne urządzenia reklamowe związane z okolicznościowymi wydarzeniami, a na stałe tablice reklamowe i urządzenia promujące gminę Kościelisko, Tatrzański Park Naro-

dowy lub Wspólnotę Uprawnionych 8 Wsi.

Go z szyldami?

Każdy przedsiębiorca może umieścić dwa szyldy czyli tablice reklamowe lub urządzenia reklamowe informujące o działalności na nieruchomości, na której prowadzona jest działalność gospodarcza – jeden na budynku i jeden na ogrodzeniu. Dopuszczalna wielkość szyldu na budynku wykonanym w technologii zrębowej wynosi 2 m², a na pozostałych budynkach 4 m². Na budynkach szyldy muszą zachowywać określone odległości od okien, detali architektonicznych czy numeru porządkowego, nie mogą być umieszczane na dachach. Na obiektach handlu i gastronomii dodatkowo dopuszcza się szyldy w postaci malowanych lub naklejanych treści na szybach witryn.

Szyldy na ogrodzeniach mogą mieć do 2 m², muszą być mocowane do nie-

go równolegle i nie wystawać poza jego krawędź.

Tablice reklamowe i urządzenia reklamowe inne niż szyldy w terenach zabudowanych

W terenach zabudowanych dozwolone są wolnostojące reklamy o maksymalnej powierzchni 12 m², o wysokości górnej krawędzi do 4m, które mogą być sytuowane w odległości minimum 10 m od siebie oraz dwukrotnej ich wysokości od granicy nieruchomości czy budynku. Reklamy mogą być też umieszczane na budynkach handlu i gastronomii, na takich samych zasadach jak szyldy.

Można również sytuować kierunkowskazy reklamowe czyli tablice reklamowe wskazujące kierunek zawierające wyłącznie: nazwę, adres, numer telefonu i ewentualnie symbol graficzny usługi (obiektu) oraz odległość do tej usługi (obiektu). Maksymalne parametry kierunkowskazu: słupek o wy-

sokości do 3 m, dopuszczona konstrukcja metalowa obłożona drewnem w kolorze naturalnym, tabliczka drewniana w formie strzałki o wymiarach 85 cm x 25 cm. Nie dopuszcza się natomiast lokalizowania telebimów i reklam diodowych, reklam w pasie drogowym, na obiektach budowlanych (np. lampach ulicznych), na drzewach, reklam przewoźnych i przenośnych, banerów i urządzeń pneumatycznych.

Ogrodzenia po nowemu

W obrębie lasów i terenach otwartych można realizować ogrodzenia związane z prowadzeniem gospodarki leśnej lub rolnej, z drewnianych poziomych żerdzi o maksymalnej wysokości, odpowiednio 180 cm i 120 cm. W terenach zabudowanych nowe ogrodzenia od strony dróg publicznych i wewnętrznych winny być wykonane wyłącznie z drewna, a do ich zabezpieczania nie wolno stosować farb kryjących strukturę drewna.

Konstrukcja ogrodzenia może być metalowa lub betonowa pod warunkiem, że nie będzie widoczna od strony drogi. W ogrodzeniach dopuszczone jest też wykonywanie słupków międzyprześlowych z rodzimego kamienia naturalnego pod warunkiem, że w budynkach zlokalizowanych na ogrodzonej nieruchomości zastosowano analogiczny rodzaj kamienia. Prześła ogrodzenia mogą być wykonane z kutej stali pod warunkiem, że w budynkach zastosowano analogiczne elementy kute. Górna krawędź ogrodzeń winna być prosta i pozioma lub dostosowana do spadku terenu (ukośna lub schodkowa), nie dopuszcza się górnej krawędzi ogrodzeń w formie luków, fal, zębów itp. Ogrodzenia i ich elementy mogą być zabezpieczane daszkami pod warunkiem, że będą one nawiązywać do architektury budynku zlokalizowanego na ogrodzonej nieruchomości.

Od strony ulic nie wolno stosować elementów prefabrykowanych z betonu, blach, siatek plastikowych, poliwęglanu. Blachy mogą być stosowane jedynie do wykonywania tymczasowych ogrodzeń placów budów realizowanych na podstawie pozwolenia na budowę lub zgłoszenia. Ustalenia te nie dotyczą: baz, składów i obiektów o charakterze przemysłowym, cmentarzy, kapliczek przydrożnych, obiektów sportowych, szkół, urządzeń infrastruktury technicznej, budynków użyteczności publicznej o powierzchni całkowitej większej niż 400m², pod warunkiem, że forma ich ogrodzenia będzie dostosowana do formy ogrodzonego budynku, a materiały zastosowane do wykonania tego ogrodzenia będą spójne z elewacyjnymi rozwiązaniami materiałowymi zastosowanymi w ogrodzonym budynku.

Maksymalna wysokość ogrodzeń przy budynkach o powierzchni całkowitej do 400 m² to 180 cm, obiektach małej architektury 120 cm, obiektach związanych z gospodarką rolną do 120 cm, bazach i składach, placach budów 220 cm. Ogrodzenia przy budynkach o powierzchni całkowitej większej niż 400 m² winny być dostosowane do formy architektonicznej budynku, a ma-

teriały zastosowane do jego wykonania spójne z elewacjami

Uwaga! Istniejące ogrodzenia nie wymagają dostosowania do wymogów kodeksu.

Czas na dostosowanie reklam

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, istniejące w dniu wejścia w

życie kodeksu tablice reklamowe i urządzenia reklamowe, w tym szyldy, wymagają dostosowania do przepisów podjętej uchwały, w terminie 12 miesięcy. Można to jednak zrobić we własnym zakresie już wcześniej, do czego zachęcamy

Niedostosowanie nośników reklamowych do przepisów prawa miej-

scowego może skutkować naliczeniem kar pieniężnych i wydaniem decyzji administracyjnej zobowiązującej do ich dostosowania lub usunięcia. Rada Gminy ma również prawo do uchwalenia stawek opłaty reklamowej, składającej się z 2 części: stałej i zmiennej proporcjonalnej do pola powierzchni reklamy.

Więcej informacji na stronie: www.gminakoscielisko.pl

Przygotowała: Agnieszka Grzegorzczuk, kierownik Referatu Gospodarki Gruntami, Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Kościelisko

Radni o kodeksie reklamowym gminy Kościelisko

Artur Bukowski

To efekt dwuletniej pracy wielu osób, którym zależało na tym, aby nasze miejscowości były przykładem jak można efektywnie, a zarazem bez zaśmiecania wspólnej przestrzeni reklamować swoje działalności. Kodeks Reklamowy zawiera wytyczne ile, jakich gabarytów i jak usytuowane mogą być reklamy na terenie naszej gminy. Do czerwca 2020 r. wszyscy posiadający reklamy powinni dostosować je do obowiązujących zapisów. Mam nadzieję, że wspólnie postaramy się, aby turyści odwiedzający naszą małą ojczyznę skupiali swój wzrok na tym co mamy najcenniejszego do pokazania – krajobrazie. Dopełnieniem ładu reklamowego będzie tworzony dokument – Systemu Informacji Wizualnej, który będzie zawierał m.in. ustandaryzowane tabliczki informacyjne (ulic, pensjonatów itp.). Liczę na to, że dokument, który Rada Gminy Kościelisko, jako pierwsza na Podhalu przyjęła uchwałą w dniu 23 maja 2019r. spotka się z pełną aprobatą przedsiębiorców, a zara-

zem będzie zachętą dla pozostałych samorządów, by nie tylko mówić, że mamy chaos reklamowy, ale mając instrumenty próbować go uporządkować.

Mateusz Nędza-Kubinić

Uregulowanie kwestii związanych z funkcjonowaniem reklamy w przestrzeni publicznej z pewnością jest potrzebne. Nadmierna ilość reklam nie służy ani branży turystycznej ani samym przedsiębiorcom, gdyż powoduje niechęć społeczną. Wprowadzenie uchwały krajobrazowej (kodeksu reklamowego) jest zasadne, ale budzą wątpliwości niektóre jego zapisy. Obawy mają mieszkańcy naszej gminy, co w sytuacji, gdy na niewielkim odcinku są trzy reklamy, kto będzie musiał zrezygnować z baneru i jakie będą kryteria wyboru szyldu, który pozostanie. Mam nadzieję, że nasz kodeks reklamowy nie podzieli losu uchwały krajobrazowej z Łodzi, której nieważność, między innymi z powodu nierównego traktowania, stwierdził 11 sierpnia 2017 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi.

Kmicic w Kościelisku, czyli...

Filmowe zakątki w gminie Kościelisko!

Podhale i Tatry mają swoją długą filmową historię, wykorzystywaną zresztą w różnych kontekstach.

Czasami to próba opisanie przeszłości, górskich korzeni i tradycji – jak chociażby *Ród Gąsieniców czy Legenda Tatr*. Czasami to świadomie umieszczona w tym miejscu akcja filmu czy serialu – *Trzecia Granica, Szpilki na Giewoncie, Przeznaczenie* i wiele innych. Tatrzańskie szczyty, doliny, polany, smreki i strumyki – służą też jako piękna ilustracja do filmowej akcji: *Trójkąt bermudzki*, bollywoodzka *Fanaa*, *Demony wojny wg Goi* i dziesiątki innych. Jest jeszcze jeden kontekst, który nadaje niektórym obrazom nakręconym w Tatrach wymiar wręcz legendarny. Z pewnością należy do nich kultowy serial *Janosik* z Markiem Perepeczko w roli głównej, a także *Potop* w reżyserii Jerzego Hoffmana, ze słynnym kuligiem Kmicica i Oleńki. Co je łączy? Wszyscy wiedzą, że po części powstawały w Tatrach i na Podhalu.

Jaki jest wspólny mianownik tych wszystkich filmowych historii oraz wymienionych kontekstów? Wszystkie one dotyczą pięknych, malowniczych miejsc pokazanych za pomocą filmowej taśmy w Dzianiszu, Kościelisku i Witowie. Przy okazji filmowo-serialowych tras mamy szansę odwiedzić zakątki – również te do tej pory mniej znane.

Wszystko to stanowi fundament projektu, który przygotowaliśmy w Centrum Informacji Turystycznej w Kościelisku (prace realizowane są w ramach dotacji pozyskanej przez Lokalną Organizację Turystyczną Gminy Kościelisko) na nadchodzący sezon. Odkrywamy karty filmowej historii naszej gminy i łączymy je z propozycją ak-

tywnego spędzenia czasu. Wycieczki będą połączone z darmowymi warsztatami nordic walking. Każdy z uczestników oprócz wiedzy otrzyma szkolenia z zakresu prawidłowych technik i profesjonalny sprzęt, a wszystko to pod okiem wykwalifikowanych instruktorów.

Propozycje tras:

1. **Trasa śladem historii Kościeliska:** Dom Ludowy – Rysulówka – Roztoki – Groń – Strzelców Podhalańskich, Filmy i seriale: *Kocie ślady* (1971), *Trzecia granica* (1975), *Ród Gąsieniców* (1981), *Ekstradycja 2* (odcinek 6, 1996), *Brat Elvis* (2001), *Jeszcze raz* (2008)

2. **Trasa Królewska:** Kościół pw. św. Kazimierza Królewicza – Salamandra – Prędówka – Szeligówka, Filmy i seriale: *Jak to się robi* (1973), *Szpilki na Giewoncie* (2010-2012)

3. **Trasa Widokowa:** Kościół w Dzianiszu – Ostrysz – Gubałówka, Filmy i seriale: *Czarki Żleb* (1949), *Ród Gąsieniców* (1981), *Girl Guide* (1995)

4. **Trasa Romantyczna:** Szeligówka – Budzówka – Kierpcówka – Płazówka – Roztoki – Rysulówka, Filmy i seriale: *Biały ślad* (1932), *Fanaa* (2006), *Ja wam pokażę* (2006)

5. **Spacer Doliną Kościeliską:** Kiry – Polana Pisana – Schronisko Ornak – Staw Smreczyński, Filmy i seriale: *Przeznaczenie* (1983), *Trójkąt Bermudzki* (1987), *Janosik. Prawdziwa historia* (2009)

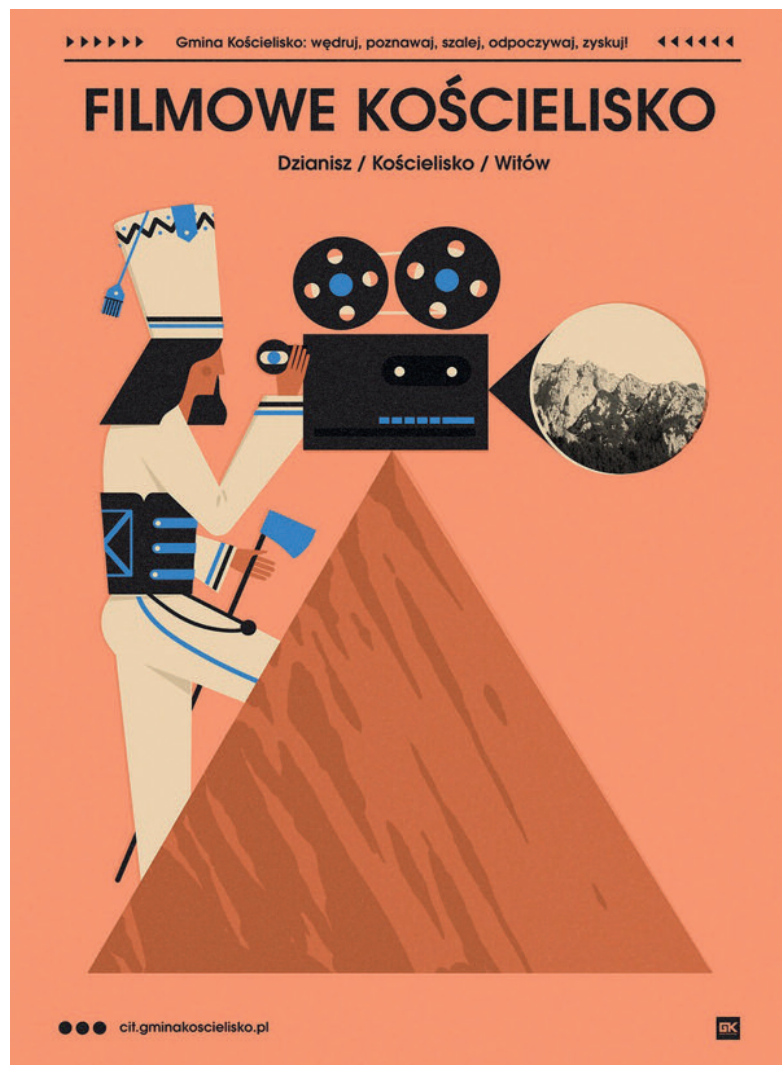
6. **Spacer Doliną Chochołowską:** Siwa Polana – Polana Huciska – Polana Chochołowska, Filmy i seriale: *Janosik* (1973), *Potop* (1974), *Legenda Tatr* (1994), *Demony wojny wg Goi*

(1998), *Janosik. Prawdziwa historia* (2009)

Więcej o projekcie dowiedzie się na stronie: www.filmowekoscielisko.pl. Zapisy na wycieczki, więcej informacji – Centrum Informacji Turystycznej

w Kościelisku, ul. Nędzy Kubińca 136, 34-511 Kościelisko, tel. + 48 660 554 107, e-mail:

Daniel Wahl
– centrum Informacji
Turystycznej w Kościelisku

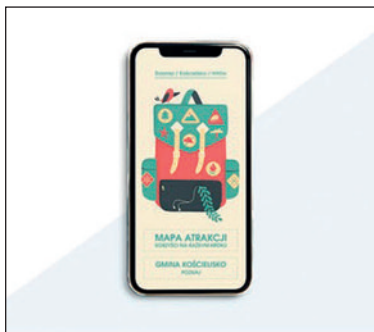
Mapa Atrakcji

Korzyści na każdym kroku!

W czerwcu odbyło się spotkanie wójta gminy Kościelisko z kwaterodawcami i usługodawcami przed sezonem letnim

– Ogromnie dziękujemy za liczną obecność na spotkaniu. To była cenna i ważna dyskusja, a Państwa uwagi i sugestie będziemy starali się wprowadzić jak najszybciej w postaci obowiązujących standardów – mówi Roman Krupa, wójt gminy Kościelisko. A teraz kilka słów podsumowania:

Aplikacja – podjęte zostały prace według Państwa uwag, tym samym do 25 lipca powstanie nowa wersja aplikacji odpowiadająca na faktyczne potrzeby turystów, gdzie obok aktywnego kodu za wniesienie opłaty miejscowej dającego możliwość korzysta-

nia z rabatów, rozszerzone będzie menu (aktualności, transport), uzupełnione treści i ulepszona funkcjo-

nalność (mniejsza waga, szybsze działania, intuicyjność). Wykonawca został zobowiązany do potraktowania sprawy priorytetowo!

Powstał spot reklamujący naszą akcję, będący zarazem spotem promującym gminę wraz z jej bogactwem ofert. Spot można obejrzeć pod adresem: <https://youtu.be/1ns8sLSRZHA>

Dostępna jest strona internetowa, gdzie są zebrane wszystkie ważne informacje. Tutaj dostępne są też linki do pobrania aplikacji na telefon: www.mapaatrakcji.com.pl. Z kolei w Centrum Informacji Tury-

stycznej czekają na Państwa foldery i plakaty.

Przypominamy i prosimy przedsiębiorców będących w programie Mapa Atrakcji o podesłanie zdjęć, które pozwolą nam na promocję Waszych działań.

Pod adresem <http://cit.gminakościelisko.pl/newsletter/27062019/instrukcja.pdf> znajdziecie Państwo instrukcję co do sposobu poboru opłaty miejscowej z wykorzystaniem aplikacji. Dotychczasowa tradycyjna forma pozostaje bez zmian.

Informujemy, że Centrum Informacji Turystycznej będzie czynne w sezonie letnim w następujących godzinach: poniedziałek – piątek 8:00 – 20:00, sobota 09:00 – 18:00, niedziela nieczynne. Jesteśmy do Państwa dyspozycji.

Zespół Centrum Informacji Turystycznej

Kościelisko

Zmiany w parafii

25 czerwca w trakcie uroczystości Bierzmowania miało miejsce podniosłe wydarzenie, podczas którego pożegnaliśmy odchodzącego na emeryturę księdza Jacentego Molę – pełniącego przez ponad 23 lata funkcję proboszcza parafii pod wezwaniem św. Kazimierza w Kościelisku, a także księdza Marka Łabuzka, który po 5 latach pracy w tej wspólnocie został przeniesiony do parafii w Podczerwonem, gdzie będzie proboszczem. W tym dniu z naszą parafią pożegnali się także ojcowie Redemptoryści Jakub i Wojciech.

Ks. Marek Łabuzek, fot. Biuro Prasowe Archidiecezji Krakowskiej

Na sesji

Raport, wotum zaufania i absolutorium

18 czerwca na posiedzeniu Rady Gminy Kościelisko rozpatrywany był po raz pierwszy (zgodnie z nowym zapisem ustawy o samorządzie gminnym) raport o stanie gminy.

Raport „obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.”

Raport został przygotowany przez zespół urzędników pod kierownictwem skarbnik Stanisławy Czubernat. To ona także zaprezentowała go na posiedzeniu Rady.

Wcześniej ten obszerny dokument opisujący działania Urzędu Gminy w całym roku 2018 został opublikowany na stronie internetowej gminy (nadal można się z nim tam zapoznać).

Po krótkiej dyskusji radni uchwalili wotum zaufania dla wójta oraz przyjęli absolutorium, czyli zaaprobowali tym samym realizację budżetu za rok 2018.

MKi

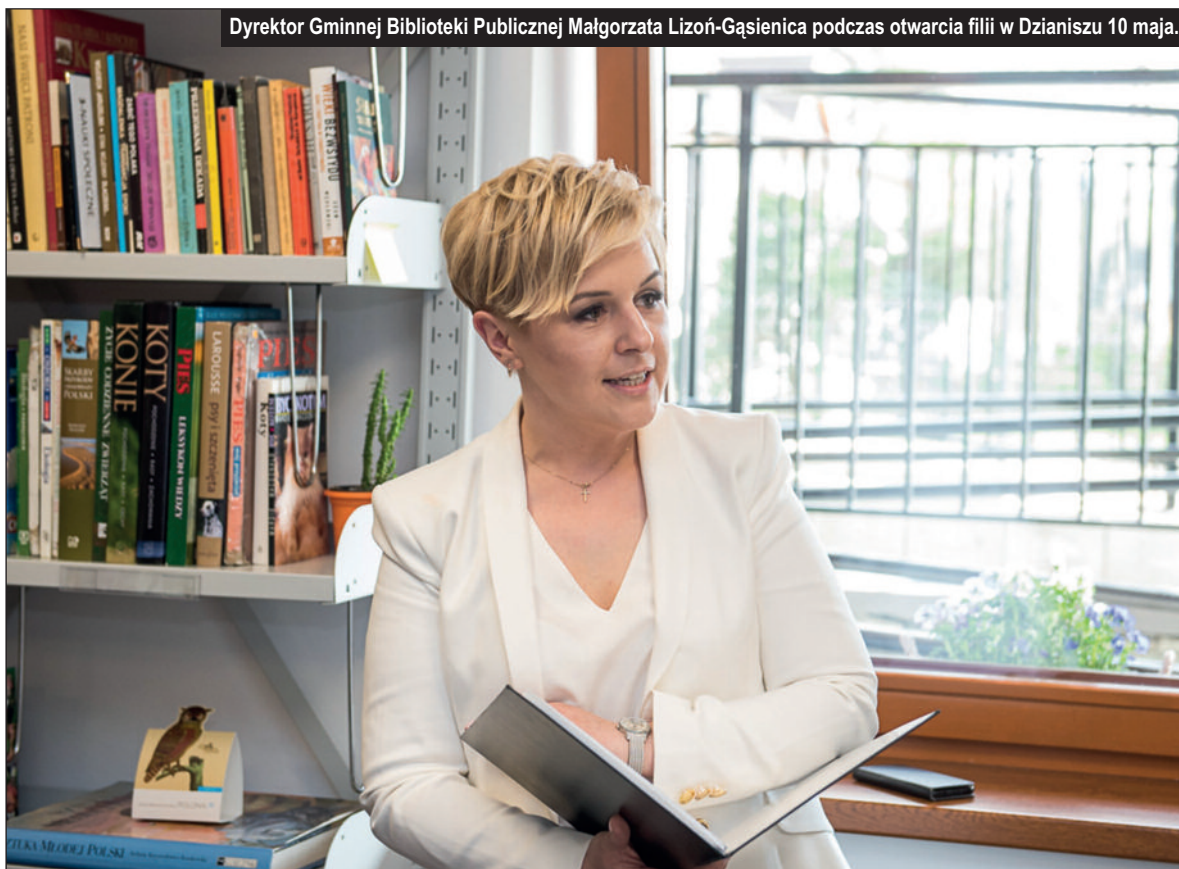

Ksiądz Krzysztof Smoter po lewej, ks. Jacenty Mola po prawej
fot. Biuro Prasowe Archidiecezji Krakowskiej

Kultura

I-BUK i przewijak

Biblioteka wiejska... prawda jak to romantycznie brzmi. Starszym kojarzyć się może z elegancką panią w przedwojennym stylu lub walką z analfabetyzmem, młodszym z miejscem, do którego wpada się po lekturę szkolną. Dzisiaj biblioteki to dynamicznie rozwijające się instytucje zmieniające diametralnie swój stereotypowy wizerunek.

Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej Małgorzata Lizoń-Gąsienica podczas otwarcia filii w Dzianiszu 10 maja.

Biblioteka w Kościelisku powołana została niemal zaraz po rozpadzie Gminy Tatrzańskiej uchwałą rady w grudniu 1995 roku. Jej pierwszą siedzibą był Dom Ludowy, a dyrektorem została Zofia Andruszewska. Prowadziła ona kościeliszczą książnicę do roku 2007 i to za jej czasów doszło do przeprowadzki do nowych pomieszczeń przy ul. Nędzy Kubińca. Dzięki temu znacznie poprawiły się warunki lokalowe, uruchomiona została

pracownia internetowa. Bibliotece podlegają dwie filie: w Witowie i Dzianiszu, w którym kilka tygodni temu oddana została do użytku nowa siedziba.

Dzisiaj Gminna Biblioteka Publiczna w Kościelisku wraz z filiami dysponuje ponad dwudziestotysięcznym księgozbiorem. Prawie w całości jest on dostępny w cyfrowym katalogu. Dodatkowo posiada dostęp do platformy internetowej I-BUK Libra obejmującej

ponad dwa tysiące publikacji. Można więc czytać bez konieczności odwiedzenia biblioteki i wypożyczenia książki. Wystarczy tylko posiadać kod dostępu i zalogować się do systemu. – *Ale i tak rocznie obsługujemy około tysiąca czytelników* – mówi kierująca biblioteką Małgorzata Lizoń-Gąsienica. – *Nasi użytkownicy to głównie młodzież szkolna oraz czytelnicy w wieku 25-44 lata. Sporą część stanowią też osoby w wieku 60 plus.*

W każdej siedzibie biblioteki znajdują się stanowiska komputerowe z dostępem do sieci i Wi-Fi. Można też korzystać z drukarki. Katalog biblioteki dostępny jest on-line, działa strona internetowa i profil na Facebooku. Nowo otwarta filia w Dzianiszu dostosowana jest dla niepełnosprawnych, a także przyjazna maluchom – oprócz kąkiela zabaw jest nawet przewijak. – *Niestety takimi warunkami nie możemy pochwalić się we wszystkich bibliotekach, ale myślę, że to tylko kwestia czasu* – dodaje kierowniczka biblioteki.

Do tej pory filia w Dzianiszu mieściła się w dwóch pokojach w prywatnym domu. Nie sprzyjało to rozwojowi czytelnictwa. Obecnie ma ona do dyspozycji w pełni wyposażoną osiemdziesięciometrową przestrzeń. Do wypożyczenia jest 8 tys. woluminów. Rocznie obsługiwała ona ponad dwustu czytelników, ale poprawa warunków lokalowych już zaowocowała większym zainteresowaniem i wzrostem czytelnictwa, zwłaszcza wśród dzieci.

Z myślą o młodszych czytelnikach powstała inicjatywa Zaczytane Piątki – cykl comiesięcznych spotkań, na których przedstawiciele lokalnych środowisk czytają dzieciom książki. Swoją piątkę mieli już wójt gminy Kościelisko Roman Krupa, radni: Maciej Krzeptowski, Paweł Michniak, sekretarz gminy Mariusz Koperski, panie z Kola Gospodyń Wiejskich, Anna Bąk z Dzianisza, czy znany regionalista Józef Pitoń. W okresie wakacyjnym Zaczytane Piątki przeniosą się na Scenę Plenerową obok Domu Ludowego w Kościelisku, najbliższy już 19 lipca.

Co najchętniej czytają mieszkańcy gminy? – Największym zainteresowaniem cieszą się kryminały, powieści obyczajowe i biografie. Młodzież wybiera literaturę fantasy. Jest też spore zainteresowanie literaturą regionalną szczególnie wśród studentów Podhalańskiej Szkoły Wyższej oraz wczasowiczów, którzy – szczególnie w Kościelisku – chętnie korzystają ze zbiorów biblioteki.

Anna Zadziorko

OSP Dzianisz Górny

Samochód na służbie

Kolejna jednostka OSP w gminie Kościelisko wzbogaciła się o nowy samochód strażacki. Tym razem ciężki wóz ratowniczo-gaśniczy marki Scania P450xt z napędem 4x4 i silnikiem o mocy całkowitej 450km trafił do OSP Dzianisz Górny.

Pojazd wyposażony jest w zbiornik na wodę o pojemności 7000 litrów i w autopompę o wydajności 4000 litrów na minutę. W swoim wyposażeniu posiada maszt oświetleniowy jak i bardzo dobrze wykonaną zabudowę, która mieści ogromną ilość sprzętu gaśniczego, a także sprzęt do ratownictwa technicznego i medycznego.

Samochód ten zastąpił w podziale bojowym Volvo FM 12, który został używany przez OSP Witów. Zakup samochodu został zrealizowany dzięki środkom: Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w ramach zapewniania gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej w ramach KSRG, montażu finansowego z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach „Ogólnopolskiego programu finansowania służb ratowniczych”, środkom z Urzędu Gminy Kościelisko i środkom własnym jednostki.

MKI

Historia

Dla dobra braci podhalańskiej w Dzianiszu

Piękną myślą organizacyjną dla dobra braci podhalańskiej, nazwał powołanie Oddziału Związku Podhalan w Dzianiszu Ludwik Stopka, sekretarz Zarządu Głównego. List wysłany 93 lata temu, 16 stycznia 1926 roku do Jana Tylki, podpisany także przez prezesa Jakuba Zachemskiego, uznawany jest za pierwszy oficjalny dokument nowego oddziału.

„Ognisko powstaje zupełnie niezależnie od urzędu gminnego jako stowarzyszenie statutowe ZP” – czytamy dalej. Są tam też uwagi dotyczące obszarów działania w oświacie (np. założenie biblioteczki), gospodarce (propagowanie różnej odmiany zbóż, drzew owocowych) i polityce (dotyczących administracji gminy). Związek, jak większość ówczesnych ruchów regionalnych, za cel działania stawiał sobie pielęgnowanie kultury, szerzenie oświaty i tworzenie więzi społecznych, bardzo często rozumianych jako swoiste poczucie tożsamości lokalnej i narodowej. Niebagatelne znaczenie miało odzyskanie przez Polskę państwowości i powrót do rodzinnych miejscowości weteranów wojennych. Entuzjazm patriotyczny i swoboda działania połączyły się z coraz szerszymi horyzontami i wiedzą o świecie. Zrodziły one świadomość społeczną i przekonanie o wartości działań zmieniających, jakbyśmy to dzisiaj powiedzieli małe ojczyzny.

Wielką zasługą Oddziału ZP w Dzianiszu była inicjatywa budowy kościoła. Przygotowania do niej trwały sześć lat i dopiero w 1932 roku, po powołaniu nowego komitetu z przewodniczącym Janem Bukowskim (prezesem ZP), budowa ruszyła.

W Dzianiszu sprawę wzięli w swoje ręce trzej szwagrowie: Jan Bukowski (Plebonek), Jacek Tylka (Pyzowian) i Jan Zubek (Majcher). 8 grudnia 1925 roku zwołano z ich inicjatywy zebranie założycielskie i postanowiono nawiązać kontakt z Zarządem Głównym Związku Podhalan w Krakowie. Odpowiedź z Krakowa przyszła po pięciu tygodniach i już 24 stycznia 1926 r. odbyło się pierwsze Walne Zgromadzenie sympatyków Ogniska Związku Podhalan. Przyszło na nie około 60 osób i wybrany został zarząd. Prezesem został Jan Bukowski (Plebonek), wiceprezesem Józef Toczek

(Dwórka), sekretarzem Jacek Tylka (Pyzowian), a skarbnikiem Józef Długopolski (Przysiężniok). Pierwszymi członkami: Jan Zubek (Majcher), Jan Tylka (Wacoń) i Józef Klejka (Brzyskowski).

Ognisko w Dzianiszu rozpoczęło prężną działalność ciesząc się coraz większym zainteresowaniem miejscowej społeczności. Zaprenumerowano regionalną gazetę „Podhalanka” oraz czasopisma „Przewodnik Kółek Rolniczych” i „Lud Katolicki”. Czytelnicy znajdowali w nich artykuły budzące patriotyzm, a także różnego rodzaju porady oraz wieści ze świata i

regionu. Z każdym zebraniem Ogniska przybywało coraz więcej nowych członków. Na spotkaniach omawiane były aktualne problemy i wnioski mieszkańców wsi, m.in. reorganizacja w urzędzie gminy, Kółku Rolniczym, Zarządzie Lasów Uprawnionych Wspólnoty Witowskiej. Stosunki pomiędzy Ogniskiem Związku Podhalan, a gminą nie układały się najlepiej. Wójt Józef Pawlak był zdania, że ta organizacja w ogóle wsi nie jest potrzebna. Uważał, że te zadania znakomicie spełnia Kółko Rolnicze. Inne zdania byli członkowie Zarządu Ogniska ZP. Kółko Rolnicze było źle zarządzane i dzianiszanie tracili do niego zaufanie.

Wielką zasługą Oddziału ZP w Dzianiszu była inicjatywa budowy kościoła. Przygotowania do niej trwały sześć lat i dopiero w 1932 roku, po powołaniu nowego komitetu z przewodniczącym Janem Bukowskim (prezesem ZP), budowa ruszyła. Trwała w sumie pięć lat i uroczyste poświęcenie obiektu odbyło się w roku 1937. Autorami projektu byli Bohdan Treter, uznany krakowski konserwator i zakopiański architekt Stefan Meyer. Jego styl nawiązuje do tradycyjnych podhalańskich drewnianych kościołów gotyckich.

Ścisłe współpracowano też ze szkolnym gronem nauczycielskim organizując imprezy kulturalne i prelekcje okolicznościowe. Działał nawet teatrzyk amatorski. Znakomitym animatorem kultury okazał się kierownik szkoły Kasper Zięba, który przy okazji rocznic państwowych i innych uroczystości wygłaszał tematyczne prelekcje. Pełnił też funkcję sekretarza Ogniska Związku Podhalan. Dzięki współpracy z Warszawskim Ogniskiem Związku Podhalan, którego sekretarzem był dr Franciszek Pajerski, do Dzianisza trafiła stu tomowa biblioteczka.

Dużą podporą Ogniska w Dzianiszu byli też ksiądz Antoni Bystrzowski, teolog profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i Ludwik Stopka (pochodzący z Czarnego Dunajca), sekretarz Zarządu Głównego Związku Podhalan, profesor polonistyki. Dzięki nim Zarząd Główny ZP wysłał do Dzianisza swoich najlepszych instruktorów organizując we wsi spotkania na temat uprawy roli, hodowli bydła oraz kursy zawodowe (gotowania, haftu regionalnego itp.). Ognisko chcąc podnieść poziom rolnictwa, zaczęło zaopatrywać miejscowych rolników w nawozy sztuczne.

Ognisko przyczyniło się też do założenia Ochotniczej Straży Pożarnej (14 sierpnia 1927 r.), a jego członkowie weszli w skład pierwszego zarządu OSP. Na pierwszego komendanta powołano Andrzeja Klejkę (Zorowatego), sekretarzem został Jacek Tylka (Pyzowian), a prezesem zarządu – Jan Bukowski.

W latach 1927-1933 powstała inicjatywa budowy drogi od Chochołowa przez Dzianisz do domu nr 294 (Świdronie), a w 1934 r. drogę wydłużono po nowym terenie na wierzch Dzianisza do nr 340 (Zawiersianie).

Druga wojna światowa przerwała działalność związkową, a po wojnie, ze względu na nieprzychylność władz PRL, oficjalnie działalności nie prowadzono. Członkowie Ogniska wstąpili do Polskiego Stronnictwa Ludowego, co uchroniło ich przed wstępowaniem do PZPR i umożliwiło działalność społeczno-kulturalną. W 1957 roku, na fali odwilży politycznej, reaktywowano Związek Podhalan, a nazwę z Ognisko zmieniono na Oddział. Liczył on dwunastu członków. Stanowisko prezesa zarządu objął Jan Gąsienica (Sobkulin), wiceprezesami zostali Jan Bukowski (Plebonek) i Józef Długopolski (Knupiorz), sekretarzem – Michał Tylka (Wacoń). Oddział zaczął działać na starych zasadach statutowych, lecz z uwagi na nowy ustrój polityczny, działalność w tym okresie

była mocno ograniczona. Do działalności Oddziału należało np.: organizowanie czynów społecznych przy budowie drogi, elektryfikacji wsi, współpraca z Gromadzką Radą Narodową w Witowie. Niezwykłym wydarzeniem było otrzymanie w 1963 r. w darze od Zarządu Głównego telewizora. Został on umieszczony w świetlicy budynku Spółdzielni Zdrowia i gromadził przed ekranem tłumy ciekawskich. Niestety dla Związku nie były to dobre czasy. Tak aktywna przed wojną działalność nieco przygasła i sprowadziła się głównie do uczestnictwa w różnych oficjalnych uroczystościach.

Odrodzenie Oddziału nastąpiło dopiero pod koniec lat dziewięćdziesiątych z inicjatywy prezesa Związku Podhalan Andrzeja Gąsienicy Ma-

kowskiego i prezesa Oddziału Zakopanego Władysława Łukaszczyka. Na Walnym Zgromadzeniu Oddziału wybrano nowy Zarząd, którego przewodniczącym został wnuk pierwszego prezesa Jan Bukowski (Plebonek). Jego pierwszą inicjatywą było ściąganie nowych członków, a zwłaszcza młodzieży i aktywne uczestnictwo w zbliżających się wyborach samorządowych. Oddział objął patronatem dziecięcy zespół góralski „Mali Dzianiszanie”. Postarano się o instruktorów śpiewu, tańca i muzyki (Katarzyna Gruszka, Andrzej Bukowski, Władysław Styrzczała Maśniak) oraz wyposażono go w kompletne stroje góralskie i instrumenty.

26 sierpnia 2001 roku, w jubileusz 75-lecia istnienia Związku Podhalan w Dzianiszu, uroczystość poświęcono ufundowany przez Oddział sztandar pod wezwaniem Matki Bożej Częstochowskiej Królowej Polski. Tablicę pamiątkową na tą okoliczność zaprojektował i ufundował miejscowy artysta stolarz członek ZP Edward Staszal.

Czy w dzisiejszych czasach idee regionalnych organizacji społecznych mają szansę pełnić taką rolę jak na początku XX stulecia? Pytanie to zadałam dwóm ostatnim prezesom oddziału ZP w Dzianiszu: Janowi Bukowskiemu i Annie Bąk. Oboje są przekonani, że tak, choć nie ukrywają kłopotów, z którymi się borykają. Największym jest brak czasu; ludzie, szczególnie młodzi, są tak zabiegani, że działalność społeczna nie mieści się już w ich kalendarzu. – Nie znaczy to, że się nie angażują – mówi Jan Bukowski. – Gdy tylko poprosimy ich o pomoc w realizacji jakiegoś przedsięwzięcia, nigdy nie odmawiają. Tak było choćby przy budowie

Jan Bukowski

powstał parking przed kościołem, tak też powstał kolejny tom genealogii rodów góralskich Marii i Józefa Krzeptowskich Jasinek – „Genealogia Dzianisza”. Tradycją jest przygotowywanie grobu pańskiego i szopki bożonarodzeniowej oraz udział ze sztandarem w różnych uroczystościach kościelnych i państwowych. Przedstawiciele Związku są radnymi w powiecie i gminie, działają w Radzie Sołectkiej i wreszcie najważniejsze: członek Związku Podhalan Roman Krupa wybrany został na wójta gminy.

W kolejnym numerze Nowin przybliżymy historię i działalność drugiego laureata nagrody Wójta za całokształt działalności z zakresu rozwoju, upowszechniania i promocji kultury Koła Gospodyń Wiejskich w Kościelisku.

sceny plenerowej. Powstała w prawdziwym czynie społecznym przy współudziale członków Oddziału, cięśli z Dzianisza i z materiału podarowanego przez Komisję Lasową Wspólnoty 8 Wsi. Oddział zaangażował się też w inwestycję budowy wielofunkcyjnego budynku, gdzie swoje miejsce znalazły: biblioteka, ośrodek zdrowia, przedszkole i sala widowiskowa. Obecny prezes Oddziału, pani Anna Bąk ma nadzieję, że może uda się też wreszcie wygospodarować w nim siedzibę związku. Do tej pory wszystkie zebrania odbywały się w domach prezesów.

Związek Podhalan w Dzianiszu aktywnie współpracuje z innymi oddziałami, szczególnie kołem nr 33 Dzianisz w Chicago, a także instytucjami samorządowymi organizując imprezy kulturalne – „Majówkę”, „Wykopki”, „Muzykanckie Posiady”. Dalej mobilizuje mieszkańców do pracy na rzecz miejscowej społeczności. Tak

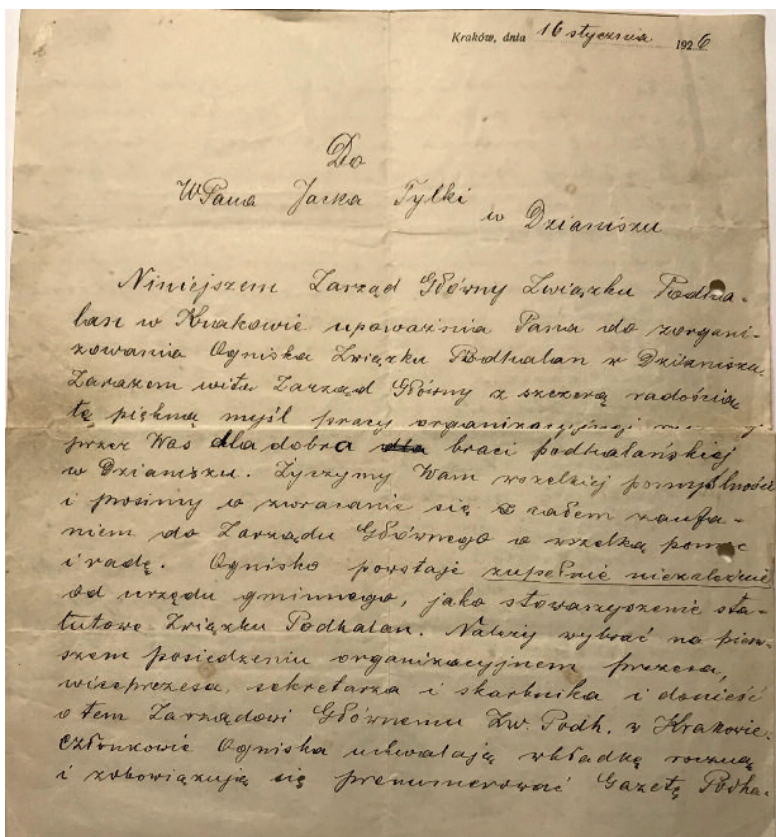
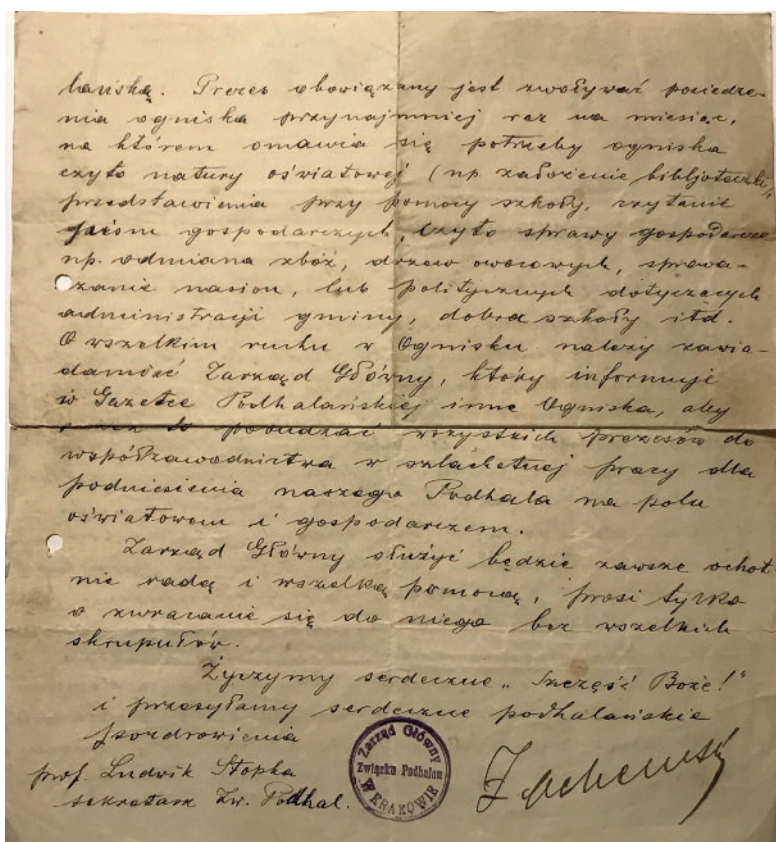
A o czym marzy obecna pani prezes Anna Bąk? – Chcę przekonać młodych ludzi, że warto poświęcić czas na pracę społeczną. Warto wracać po skończeniu nauki, studiów do rodzinnej wsi i tu tworzyć swój świat. Przecież w Dzianiszu jest tak pięknie, spokojnie i bezpiecznie.

Anna Zadziorko

Tekst został oparty na podstawie przygotowanej książki o Dzianiszu, która zostanie wydana na jubileusz 400-lecia Dzianisza. Obchodzony on będzie 20 i 21 lipca 2019 roku.

Prezesi Związku Podhalan w Dzianiszu:

Jan Bukowski 1926–1957
Jan Gąsienica 1957–1964
Jacek Michniak 1978–1980
Stanisław Styrzczała 1980–1998
Jan Bukowski 1998–2005, 2008–2014
Anna Bąk 2005–2008, od 2014

Za nami

Nauka na festiwalu

8 czerwca odbył się w Kościelisku I Festiwal Nauki pod hasłem „Wiemy jak się uczyć”. Festiwal został pomyślany jako święto szkoły oraz okazja do podsumowania pracy wszystkich środowisk związanych ze szkołami naszej gminy i do pochwalenia się ich osiągnięciami.

Organizatorzy chcieli pokazać, że nasze szkoły to miejsce trudnej, ale także kreatywnej pracy i że praca ta może być ciekawa i radosna i przynieść korzyści całej społeczności. Hasło Festiwalu nawiązywało do projektu

realizowanego w gminie Kościelisko od dwóch lat „Wulkan kompetencji”, w wyniku którego w kończącym się roku szkolnym szkoły doskonały się w rozwijaniu kompetencji uczenia się, jednej z ośmiu tzw. kompetencji kluczowych.

Program festiwalu był bogaty i różnorodny. Rozpoczął go skecz, w którym uczniowie ze szkoły w Kościelisku uświadomili widzom, jak ważne jest rozpoznanie u każdego jego typu uczenia się. Potem Józef Pitoń znany folklorysta i pisarz opowiadał, jak wyglądała szkoła za jego czasów i jak wiele się od tamtej pory zmieniło. Po tym wystąpieniu zaczęła się praca w strefach. W klasach nauczyciele przedstawiali za pomocą zadań i ćwiczeń różne typy uczenia się.

W jednej z sal rodzice uczniów zaprosili na prawdziwą ucztę: przygotowali przykłady zdrowych potraw. W innej klasie Jan Kardasiński, absolwent wrocławskiej filii PWST w Krakowie prowadził aktorskie warsztaty dla młodzieży.

Było też dużo typowo sportowego ruchu: na boisku odbywały się zawody

dla młodych strongmenów prowadzone przez Roberta Nemés, w sali gimnastycznej zajęcia z panią Zofią Leśnik, a swój układ taneczny zaprezentował zespół Szarotki ze szkoły w Kościelisku.

Potem wszyscy wysłuchali refleksji czwórki młodych ludzi, którzy zaczęli swoją edukację w szkołach w gminie Kościelisko, a dzięki swojej determinacji i ciężkiej pracy osiągnęli w życiu wiele: Anna Chrobak – doktor nauk o ziemi z zakresu geografii, a prywatnie także przewodnik górski, Tomasz Łuszczek – student filologii angielskiej Uniwersytetu Warszawskiego, zapalony lingwista zajmujący się podhalańską gwarą i piszący wiersze, Władysław Bętkowski – doktor nauk geologicznych Uniwersytetu Miami oraz magister hydrologii i ochrony środowiska w AGH w Krakowie oraz Patryk Fornalski, który po latach poszukiwań swojej drogi odnalazł się w filmowaniu i fotografii, ale ciągle rozważa kontynuowanie rodzinnej tradycji złotniczej.

Na koniec dzieci ze szkoły w Dziańszu przedstawiły angielskojęzyczną, bardzo barwną wersję teatryku o Szewczyku Dratewce i Wawelskim Smuku. Festiwal zwieńczony został rozdaniem nagród w konkursach plastycznym i poetyckim oraz losowaniem nagród dla aktywnych uczestników. Ci, którzy udokumentowali specjalnymi pieczętkami swoje zaangażowanie tego dnia, otrzymali karty zakupowe do księgarni, ufundowane przez Gminę Kościelisko i Narcyza Sadłonia.

MKI

Pożegnania

- † Stanisława Glista, Witów, zm. 06.04.2019
- † Rozalia Długopolska, Dziańsz, zm. 07.04.2019
- † Andrzej Zbigniew Jaworski, Kościelisko, zm. 11.04.2019
- † Tadeusz Aleksander Trzebunia, Kościelisko, zm. 12.04.2019
- † Andrzej Łowisz, Kościelisko, zm. 16.04.2019
- † Józef Nowak, Kościelisko, zm. 21.04.2019
- † Wacław Bukowski, Kościelisko, zm. 27.04.2019
- † Stanisław Tylka, zm. Witów, 01.05.2019
- † Andrzej Starzyk, Kościelisko, zm. 08.05.2019
- † Bartłomiej Nędza, Kościelisko, zm. 19.05.2019
- † Krystyna Szeliga, Kościelisko, zm. 20.05.2019
- † Zofia Obrochta, Kościelisko, zm. 15.06.2019
- † Władysław Krzeptowski – Sabała, Kościelisko, zm. 17.06.2019

Z wielkim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Ś.P. **Andrzeja Haniaczyka** – znanego regionalisty, który związany był także z Kościeliskiem.

Andrzej Haniaczyk w latach 50-tych pracował jako nauczyciel w szkole w Kościelisku oraz kierował zespołem „Młode Podhale”, w którego skład reprezentując Skalne Podhale wchodził Szkolny Zespół „Polany” z Kościeliska. Ś.P. Andrzej Haniaczyk spoczął na cmentarzu w Jurgowie 25 maja 2019 r. **Pokój Jego Duszy!**

W kwietniu dotarła do nas informacja o kolejnej wielkiej stracie.

16 kwietnia 2019 r. zmarł w wieku 67 lat pochodzący z Kościeliska Ś.P. **Andrzej Łowisz** – rzeźbiarz, twórca ludowy zajmujący się głównie rzeźbą w drewnie, kamieniu oraz metaloplastyką. Jego prace można spotkać w wielu kościołach, m.in. w Kościelisku, w Zakopanem na Krzeptówkach, na Wiktorówkach, w Świdrze koło Warszawy, Koszalinie, Pułtusk i innych. Rzeźbę górala z psem można zobaczyć w budynku Centrum Informacji Turystycznej w Kościelisku. Wiele prac Artysty znajduje się w kolekcjach prywatnych.

Ś.P. Andrzej Łowisz był uczestnikiem i laureatem wielu konkursów i wystaw sztuki ludowej. Interesował się również muzyką – komponował, grał na skrzypcach i gitarze, a także architekturą i speleologią – był przewodnikiem w Jaskini Mroźnej.

Uroczystości pogrzebowe Ś.P. Andrzeja Łowisza odbyły się w Wieki Czwartek, 18 kwietnia w Kościelisku. **Pokój Jego Duszy!**

400 LAT

DZIANISZA 1619 - 2019

<p>SOBOTA 20 LIPCA SALA WIDOWISKOWA BUDYNEK WIELOFUNKCYJNY</p> <p>19.00 Koncert na 400 lat Dziańsz</p> <p>Muzyka Józka Gruszki „Ptosia” z Dziańsz</p> <p>Trebnie Tutki (koncert otwarty)</p>	<p>NIEDZIELA 21 LIPCA KOŚCIÓŁ P.W. MATKI BOŻEJ CZĘSTOCHOWSKIEJ BUDYNEK WIELOFUNKCYJNY</p> <p>11.00 Uroczysta Msza święta 12.15 Przejście pod Budynek Wielofunkcyjny 12.30 Zasadzenie drzewek jubileuszowych 12.45 Odsłonięcie tablicy pamiątkowej 13.00 Uroczyste otwarcie i poświęcenie Budynku Wielofunkcyjnego 13.30 Otwarcie wystawy okolicznościowej 14.00 Promocja książki "400 lat Dziańsz" 14.30 Występ zespołu „Mali Dziańszanie” 15.00 Poczęstunek</p>
--	--

Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej **Andrzeja Dudy**

POLECAMY

❖ 20 – 21 lipca – Obchody Jubileuszowe 400 lat Dzianisza
Miejsce: Kościół p.w. Matki Bożej Częstochowskiej, Budynek Wielofunkcyjny w Dzianiszu

❖ 28 lipca (niedziela) – XIX Witowiańska Watra
Miejsce: plac za remizą OSP w Witowie

❖ 15 sierpnia – XVIII Święto Lasu
Miejsce: Siwa Polana, wylot Doliny Chochołowskiej, Witów

❖ 1 września – XV Wykopki w Dzianiszu
Miejsce: scena plenerowa Dzianisz – Borki

❖ 7 września – Narodowe Czytanie
Miejsce: scena plenerowa w Kościelisku, w razie deszczu Dom Ludowy

❖ 8 września – XV Polaniarski Osod
Miejsce: scena plenerowa w Kościelisku

od 5 czerwca

❖ Wystawa malarstwa Anny Zadziorko
sala wystawowa GOKR Kościelisko, czynne od pn.-pt. 9:00 – 16:00

KOLOROWE DNI

❖ cykl warsztatów dla dzieci z Gminy Kościelisko organizowanych przez GOKR Kościelisko i Gminną Bibliotekę Publiczną w Kościelisku

lipiec:

17.07 (środa) – Warsztaty – Remiza OSP w Witowie

19.07 (piątek) – Zacytane Piątki – Scena Plenerowa w Kościelisku

24.07 (środa) – Warsztaty – Remiza OSP w Witowie

sierpień:

2.08 (piątek) – Warsztaty – Scena Plenerowa w Kościelisku

7.08 (środa) – Warsztaty – Remiza OSP w Witowie

9.08 (piątek) – Warsztaty – Scena Plenerowa w Kościelisku

14.08 (środa) – Warsztaty – Remiza OSP w Witowie

16.08 (piątek) – Warsztaty – Scena Plenerowa w Kościelisku

21.08 (środa) – Warsztaty – Remiza OSP w Witowie

23.08 (piątek) – Zacytane Piątki – Scena Plenerowa w Kościelisku

Kultura w obiektywie

26.02 Kościelisko – spotkanie dzieci z Józefem Pitoniem

03.06 Nauka gry na instrumentach pasterskich w GOKR Kościelisko

13.03 Witów – spotkanie dzieci z Józefem Fudałą

19.03 Rozdanie nagród w CIT Wystawa Gmina Kościelisko bez azbestu

22.03 Zacytany Piątek

26.03 konferencja prasowa Hokus Krokus w Ziębówce

29.03 Koncert Dla Adasia Dom Ludowy w Kościelisku

2.04 Witów – spotkanie dzieci z Czesławą Boblak

Kultura w obiektywie

11.04 Śpiewanie wielkopostnych pieśni w GOKR Kościelisko

20.04 XII Gminny Konkurs na Tradycyjny Koszyczek Wielkanocny

26.04 Wernisaż wystawy Jerzego Kosiuczenko pt. Gońba za sztuką

4.05 Przednowek w Polanach – występ zespołu Polany z Kościeliska

10.05 Inauguracja Otwartych Dni Funduszy Europejskich w Gminie Kościelisko

10.05 Otwarcie Biblioteki w Dzianiszu

12.05 Zacztyany Piątek w Dzianiszu

14.05 Pasowanie na czytelnika w Gminnej Bibliotece Publicznej w Kościelisku

26.05 Majówka w Dzianiszu i Gminny Przegląd Dziecięcych Zespołów Regionalnych – Mali Witowianie

26.05 Majówka w Dzianiszu i Gminny Przegląd Dziecięcych Zespołów Regionalnych – Zespół z Witowa z Niepublicznego Przedszkola Zgromadzenia Córek Bożej Miłości im. Franciszki Lechner

2.06 Dzień Dziecka w Gminie Kościelisko

07.06 Wręczenie nagród wystawa Chęć czystego powietrza